

Marian Myszka

Olkusz, woj. katowickie

Informator Archeologiczny : badania 9, 254-255

1975

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

**Odnowienia Zamku Królewskiego na Wawelu.
Pierwszy sezon badań. Zamek. Średniowie-
cze, okres nowożytny.**

Zamek, według skąpych źródeł historycznych został zbudowany w XIV wieku. Obecna czteroskrzydłowa bryła budowli datowana jest na czasy Zygmunta Augusta. Program badań przewiduje odczytanie układu nawarstwień na dziedzińcu oraz przebadanie otoczenia zewnętrznego.

W bieżącym roku prace prowadzono na dziedzińcu zamkowym. Założono wykop krzyżowy o łącznej długości 61 m i szerokości 3 m. Uchwycono trzy poziomy użytkowe. Calec w postaci piasku zalegał średnio na głębokości 1,5 m. Wystąpiły w nim brunatne plamy, w wypełnisku których znaleziono dość liczne fragmenty ceramiki z okresu wczesnorzymskiego. Bezpośrednio nad calcem zalegała 0,2 - 0,3 m czarna próchnica z piaskiem i spalenizną, zawierająca liczne fragmenty naczyń średniowiecznych. Strop tej warstwy o układzie poziomym wykazuje ślady sztucznej niwelacji. Uznać go należy za pierwotny poziom dziedzińca zamkowego. Drugi poziom użytkowy tworzy brunatna próchnica z piaskiem i niewielką ilością gruzu, w której znaleziono zabytki XV-XVI-wieczne, głównie fragmenty naczyń oraz przedmioty żelazne m.in. ostrógę z kółkiem. Miąższość jej waha się od 0,2 - 0,4 m. Wyżej zalegające nawarstwienia są przemieszane, trudne do rozczytania. Zawierają one zabytki od okresu średniowiecza po czasy obecne.

W stratygrafii widoczne są warstwy gruzowe z dużą ilością zaprawy pochodzące z kilkakrotnych okresów przebudowy zamku.

W roku następnym przewiduje się kontynuację prac badawczych zewnętrznego otoczenia zamkowego.

NOWY WISNICZ
woj. tarnowskie

patrz
okres nowożytny

OLKUSZ
woj. katowickie

Pracownia Archeologiczno-
Konserwatorska P.P.PKZ
Oddział w Krakowie

Badania prowadził mgr Marian Myszka. Finansował Urząd Miejski w Olkuszu. Czwarty sezon badań. Mury obronne i klasztor /XIV - XIX wiek/.

Kontynuowano badania terenu dawnego klasztoru Augustianów wraz z przylegającym odcinkiem murów obronnych. Prace koncentrowały

się we wschodniej części wirydarza klasztornego. Wbrew przypuszczeniom potwierdziło się istnienie wschodniego skrzydła klasztoru. Był to budynek o długości 19 m i szerokości 9,5 m, przylegający do muru obronnego oraz północnej ściany prezbiterium. W XV wieku był to jedyny murowany budynek klasztoru, oprócz kościoła.

W XVI wieku klasztor został rozbudowany. Budynek przedłużono w kierunku północnym oraz dobudowano prostopadle do niego skrzydło północne, o szerokości 4,5 m. Ponadto umocniono przyporami mury budynków klasztornych oraz mur obronny. W przyporach, na poziomie stopy fundamentowej lub nieco wyżej przebiegały kanały odwadniające, o średnicy do 30 cm.

Uchwycono także północno-wschodni narożnik nawy kościoła wraz ze skarpą narożną. Boczna nawa kościoła /północna/ miała szerokość 8 m. Zwraca uwagę skrzywienie osi prezbiterium na południe w stosunku do nawy oraz całego założenia klasztornego wraz z murem obronnym.

Ustalono, że znane w XIX-wiecznej ikonografii załamania muru obronnego w kierunku wschodnim można datować na wiek XVI.

W wyniku prac wykopaliskowych uzyskano duże ilości materiału ceramicznego, przeważnie z XV i XVI wieku oraz znacznie mniej przedmiotów metalowych. Wśród nich przeważają żelazne gwoździe. Wyeksplorowano 36 grobów szkieletowych, na ogół bez wyposażenia.

Badania na terenie klasztoru Augustianów będą kontynuowane.

PEŁCZYSKA, gm. Złota Pińczowska
woj. kieleckie

Pracownia Badań Polskiego
Średniowiecza Uniwersytetu
Warszawskiego

Badania prowadziła mgr Dorota Górna. Finansował WKZ w Kielcach. Trzeci sezon badań. Grodzisko z przełomu XIII/XIV wieku.

Kontynuowano prace badawcze mające na celu ustalenie charakteru grodu, czasu jego powstania i upadku oraz faz użytkowania.

Wykopy o łącznej powierzchni 40 m², usytuowano w obrębie majdaru, wzdłuż magistrali północ-południe, na przedłużeniu ciągów wykopów z lat poprzednich. Takie usytuowanie umożliwiła uzyskanie przekroju całości wnętrza grodu.